

Írta:

2011. november 09. szerda, 05:17 - Módosítás: 2011. november 09. szerda, 17:08

A kisebbségi politikai szervezetek a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítását kezdeményezik

Hat szerbiai kisebbségi párt levélben fordult Mirko Cvetković szerbiai kormányfőhöz a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsaival kapcsolatos törvény módosítása ügyében. Az alábbiakban ezt a levelet közöljük teljes terjedelmében.

Tisztelt Elnök Úr!

A kisebbségi pártok alulírott elnökei javasoljuk, hogy Szerbia Köztársaság Kormánya vizsgálja meg a Nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsairól szóló hatályos törvény módosításának és kiegészítésének lehetőségét. Úgy véljük, hogy ez a 2009. augusztus 31-én meghozott törvény sok vonatkozásában nem felel meg az elvárásoknak.

Erre utal Milan Marković államigazgatási és önkormányzati miniszternek a Szerb Képviselőház nemzetek közötti viszonyokkal foglalkozó bizottságán elhangzott kijelentése is, miszerint “a nemzeti közösségekről szóló törvény rossz, s hosszú távon ez a dokumentum nem fog eredményeket hozni, miközben megváltoztatásához széleskörű konszenzusra lenne szükség”. (Dnevnik, 2011. szeptember 1.)

Úgy véljük, hogy a Törvény módosítására és kiegészítésére megteremthető a széles körű konszenzus, legalábbis ha a nemzeti kisebbségekről van szó, ezért azt javasoljuk, hogy az eddigi, immár gazdag tapasztalatok alapján nyissanak politikai vitát a dokumentumnak a társadalom egésze reális igényeihez igazításának lehetséges irányvonaláról.

Ezzel összhangban a Törvény szövegének javítására a következő irányvonalakat emeljük ki:

1. Még a Törvény tervezetéről szervezett vita szakaszában, 2008 végén hangsúlyoztuk annak szükségességét, hogy a nemzeti tanácsok a képviseleti rendszer szerves részét képezzék. E követelés abból az elkötelezettségből ered, hogy a nemzeti tanácsok, mint ahogyan az más képviseleti testületek esetében is van, olyan képviseleti testületek legyenek, amelyek legitim módon feltárják, megfogalmazzák és képviselik egy meghatározott nemzeti kisebbség alapvető, a nemzeti identitás megőrzéséhez fűződő érdekeit. Mindenekelőtt az oktatásról, a tájékoztatásról és a kultúráról, valamint a kisebbségek nyelvének a nyilvános kommunikációban történő egyenrangú használatáról van szó.

2. A legitim nemzeti tanácsok megválasztásának céljából elengedhetetlen a kisebbségi választói jegyzékeknek az általános választói jegyzékből való kivonat formájában történő kidolgozása. A kisebbségi választó jegyzéknek a közokirat tulajdonságaival kell rendelkeznie. Az általános választói jegyzékből való hiteles kivonatnak az illetékes állami szervtől kell erednie, amely a meghatározott nemzeti kisebbség reguláris részvétele mellett magára vállalja ezeknek a dokumentumoknak a rendszeres frissítését is. Egy meghatározott nemzeti kisebbség választói jegyzéke szerintünk kettős funkciót lát el. Alapot képez nem csak az adott nemzeti

Írta:

2011. november 09. szerda, 05:17 - Módosítás: 2011. november 09. szerda, 17:08

kisebbség nemzeti tanácsa tagjainak megválasztásához, hanem e kisebbség képviselőinek megválasztásához a Szerbiai Képviselőházban és Vajdaság AT Képviselőházában szavatolt képviselői helyek odaítélésekor történő választások alkalmával is.

3. Szem előtt tartva, hogy a nemzeti tanácsoknak az általános képviseleti rendszer szervei részeinek kell lenniük, meg kell határozni a jelölési eljárás során az általános előírások összehangolt alkalmazásait is. Ebben az értelemben a nemzeti tanácsok tagjainak megválasztásakor a jelöltek állítása csak a nemzeti előjellel bíró pártoknak, továbbá (meghatározott feltételek között) polgárok csoportjának jogosultsága lehessen. Ezzel a megoldással összhangban az egyesületek és más civil szervezetek nem vehetnek részt a jelöltállítás eljárásában.

A lehetséges érdekellentétek kiküszöbölése céljából a nemzeti tanácsok tagjainak megválasztásában nem vesznek részt azok, akik a végrehajtó hatalomban tisztséget töltenek be, vagy akiket a végrehajtó hatalom vezetői pozícióba nevezett ki.

A nemzeti tanácsok tagjainak megválasztásában csak azok a választók vehetnek részt, akik szerepelnek a kisebbségi közösség külön választói jegyzékén.

4. El kell háritani a nemzeti kisebbségeknek a Szerb Köztársaság és Vajdaság AT képviseleti testületeiben való részarányos képviseletével kapcsolatos alkotmányellenes helyzetet. Egy adott kisebbségnek a képviseleti testületekben való részarányos képviselete meghatározásának kiindulópontjaként a 2011 októberi népszámlálás adatai szolgálnának. A szavatolt képviselői helyek intézménye sok országban sikeres eszközt jelent a kisebbségi közösségek képviselőinek az állam törvényhozói tevékenységébe való bevonására.

5. Szem előtt tartva a nemzeti előjelű pártok általános anyagi helyzetét, az idevágó törvény módosításával meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy ezek a pártok részt vehessenek az általános parlamenti választásokon, hogy a kisebbségi választói jegyzéken szereplő választópolgárok megválaszthassák képviselőiket a köztársaság és a tartomány képviselőházaiba.

6. A nemzeti tanácsok illetékességének az érvényes törvényben szereplő meghatározási módja nem tett eleget az elvárásoknak. Ezért elengedhetetlen, hogy a meglévő (elvből csekély), a döntési jog és a vétó intézményét jelentő meghatalmazások mellett a nemzeti tanácsok részére megállapítsanak egy általános illetékességet is. Hogy a továbbiakban a nemzeti legitimitásuk alapján a nemzeti identitás megőrzésével kapcsolatos egyéb kérdéseket is kezdeményezhessenek, s hogy az illetékes állami szervekhez történő folyamodás alapján erre 60 napon belül joguk legyen választ is kapni.

7. Tekintettel a tapasztalt hiányosságokra, a Törvény 114. szakaszát, amely a nemzeti tanácsok eszközei elnyerésének kritériumaival és módozataival kapcsolatos, konkretizálni kell.

Újvidék, 2011. november 8.

Tisztelettel:

Ágoston András elnök, Vajdasági Magyar Demokrata Párt, Temerin

Đorđe Čović, elnök, Horvátok Demokratikus Közössége, Szabadka

Csonka Áron, elnök, Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége, Óbecse

Hatpárti levél Cvetković kormányfőhöz

Írta:

2011. november 09. szerda, 05:17 - Módosítás: 2011. november 09. szerda, 17:08

Rácz Szabó László, elnök, Magyar Polgári Szövetség, Zenta
László Bálint, elnök, Magyar Remény Mozgalom, Szabadka
Jan Paul, elnök, Szlovák Párt